

За підтримки:

відповідно до рішення Бундестагу
Федеративної Республіки Німеччина

Випуск № 1/2013

При Інституті економічних досліджень та політичних консультацій

ОГЛЯД АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА (за грудень 2012)

Зміст

Сільськогосподарські землі

- Мораторій продовжено (Закон)
- Нові повноваження Держземагенства (Указ)
- Врегульовано питання обміну інформацією про реєстрацію прав на земельні ділянки (Наказ)
- Державна реєстрація договорів оренди землі: пропозиції (Проект закону)
- Пропонується запровадити механізм стимулювання підвищення родючості ґрунтів (Проект закону)
- Пропонується скасувати плату за оформлення права власності на землю (Проект закону)
- Пропонується встановити мінімальний розмір орендної плати за землі сільськогосподарського призначення (Проект закону)

Державна підтримка

- Пропозиції привести Закон України «Про державну підтримку сільськогосподарства України» у відповідність із Законом України «Про ціни і ціноутворення» (Проект закону)

Аграрне законодавство

- Спрощено процедуру кредитування сільськогосподарського сектору за державні кошти (Закон)

Безпечність та якість продовольства

- Створено комісію з питань визначення переліку молокопереробних підприємств, що закуповують екологічно чисте молоко (Наказ)

Альтернативні джерела енергії

- Відновлювальні джерела енергії: адаптація до ЄС в частині спрощення дозвільної системи (Проект закону)

Податкове та митне законодавство

- Запроваджено новий порядок митного контролю при транзитних переміщеннях (Наказ)
- Новий порядок направлення податкових повідомлень-рішень (Наказ)
- Новий порядок розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) платників податків (Наказ)

Інше

- Зміни законодавства у сфері захисту персональних даних (Закон)
- Створення нових центральних органів виконавчої влади (Указ)
- Затверджено порядок використання даних реєстрів прав на нерухоме майно (Наказ)
- Запроваджено облік адміністративних правопорушень (Наказ)

Сільськогосподарські землі

Мораторій продовжено

Закон України «Про внесення змін до Земельного кодексу України» від 20.11.2012р. № 5494-VI; набрав чинності 20.12.2012р.

Законом змінено умови та перенесено термін зняття мораторію на обіг земель сільськогосподарського призначення. Визначено, що такий мораторій буде діяти до набрання чинності законом про обіг земель сільськогосподарського призначення, але не раніше 1 січня 2016 року.

Метою Закону є перенесення терміну зняття мораторію на купівлю-продаж земельних ділянок сільськогосподарського призначення до законодавчого врегулювання питання їх обігу.

Нові повноваження Держземагентства

Указ Президента України «Про внесення змін до пункту 4 Положення про Державне агентство земельних ресурсів України» від 29.12.2012р. № 770/2012; набрав чинності 10.01.2013р.

Указом передбачено, що Державне агентство земельних ресурсів України (Держземагентство), зокрема, передає відповідно до закону безпосередньо або через визначені в установленому порядку територіальні органи земельні ділянки сільськогосподарського призначення державної власності у власність або в користування для всіх потреб; розробляє в установленому законодавством порядку проекти нормативно-технічних документів, державних стандартів, норм і правил; веде поземельні книги та надає витяги із Державного земельного кадастру про земельні ділянки; веде Державний реєстр сертифікованих інженерів-землевпорядників і Державний реєстр сертифікованих інженерів-геодезистів та надає витяги з цих реєстрів.

Указ прийнято з метою приведення повноважень Держземагентства у відповідність із положеннями чинного законодавства.

Врегульовано питання обміну інформацією про реєстрацію прав на земельні ділянки

Наказ Міністерства юстиції України, Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про деякі питання забезпечення інформаційної взаємодії органу, що здійснює ведення Державного земельного кадастру, та органу державної реєстрації прав» від 03.12.2012р. № 1779/5/748, набрав чинності 01.01.2013р.

Наказом затверджено Регламент, що визначає порядок та процедуру інформаційної взаємодії при наданні Укрдержреєстром інформації про зареєстровані речові права на земельні ділянки Держземагентству України, а також наданні Держземагентством України до Укрдержреєстру інформації про зареєстровані земельні ділянки, форми журналів обліку переданих та отриманих інформаційних файлів.

Наказ прийнято з метою створення єдиної системи реєстрації прав на земельні ділянки.

Державна реєстрація договорів оренди землі: пропозиції

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо забезпечення прав власників земельних ділянок, що передаються в оренду для сільськогосподарських потреб) № 0850, зареєстрований 12.12.2012р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Шишкіна Е. В.)

Законопроектом передбачається, що орендарю земельної ділянки забороняється приступати до використання такої земельної ділянки до встановлення її меж у натурі (на місцевості), одержання документа, що посвідчує право оренди на неї, та державної реєстрації договору оренди. Договір оренди землі має бути поданий на державну реєстрацію не пізніше 30 днів з моменту його укладення сторонами. Недотримання цієї вимоги відповідно до даного Проекту Закону є підставою для відмови в державній реєстрації договору оренди.

Законопроект декларує намір більш ефективного забезпечення прав власників земельних ді-

лянок, які передаються в оренду для сільськогосподарських потреб.

Пропонується запровадити механізм стимулювання підвищення родючості ґрунтів

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо контролю за використанням земельних ресурсів) № 0853, зареєстрований 12.12.2012р., опрацьовується в комітеті (ініціатори – н/д Литвин Ю.О., н/д Прутнік Е.А., н/д Бондик В.А., н/д Плотніков О.В.)

Законопроектом пропонується запровадити механізм компенсування сільськогосподарським товаровиробникам витрат, понесених на виконання заходів з підвищення родючості ґрунтів, за умови позитивного балансу поживних речовин та відшкодування землекористувачами коштів до державного бюджету при від'ємному балансі.

Метою Проекту Закону є створення у складі державного бюджету спеціального Державного фонду економічного стимулювання підвищення родючості ґрунтів, кошти якого будуть спрямовуватися виключно на вирішення проблем охорони і відтворення якісного і високопродуктивного стану ґрунтів.

Пропонується скасувати плату за оформлення права власності на землю

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо скасування плати за оформлення документів на земельні ділянки для населення) № 1023, зареєстрований 12.12.2012р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Міщенко С. Г.)

Законопроектом пропонується скасувати будь-яку плату за оформлення документів, які посвідчують право власності на земельну ділянку.

Законопроект розроблено з метою гарантування права громадян на безоплатне отримання земельної ділянки.

Пропонується встановити мінімальний розмір орендної плати за землі сільськогосподарського призначення

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про оренду землі» (щодо розміру річної орендної плати за користування земельною ділянкою сільськогосподарського призначення, земельною часткою (паєм) № 1140, зареєстрований 20.12.2012р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Катеринчук М.Д.)

Проектом Закону пропонується встановити мінімальний розмір річної орендної плати за користування земельною ділянкою сільськогосподарського призначення, земельною часткою (паєм), у розмірі не менше, ніж 3-7% від визначеної відповідно до законодавства вартості такої земельної ділянки, земельної частки (паю).

Законопроект декларує намір на підвищення рівня соціального захисту селян-власників земельних ділянок сільськогосподарського призначення, земельних часток (паїв), переданих в оренду, а також відповідальності землекористувачів (орендарів) за ефективне використання орендованими землями сільськогосподарського призначення, земельними частками (паями) на основі розширення конкуренції та подальшої активізації ринкових відносин в аграрному секторі економіки.

Державна підтримка

Пропозиції привести Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» у відповідність із Законом України «Про ціни і ціноутворення»

Проект Закону про внесення зміни до статті 3 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» (щодо цільового регулювання) № 1085, зареєстрований 13.12.2012р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – Кабінет Міністрів України)

У серпні 2012 року набрав чинності Закон України «Про ціни і ціноутворення», який визначає основні засади цінової політики і регулює відносини, що виникають у процесі формування, установлення та застосування цін, а також здій-

снення державного контролю (нагляду) та спостереження у сфері ціноутворення. Даним Законом, зокрема, врегульовано питання щодо повноважень центральних та місцевих органів виконавчої влади у сфері ціноутворення, визначено способи державного регулювання цін, встановлено адміністративно-господарські санкції за порушення законодавства про ціни і ціноутворення. Водночас у чинному Законі України «Про державну підтримку сільського господарства України» містяться положення, які не узгоджуються з новоприйнятим законодавством про ціни і ціноутворення в частині термінології, повноважень щодо державного регулювання цін, відповідальності за порушення законодавства.

Метою законопроекту є приведення Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» у відповідність із положеннями Закону України «Про ціни і ціноутворення», в першу чергу щодо повноважень центральних та місцевих органів виконавчої влади у сфері ціноутворення, способів державного регулювання цін, адміністративно-господарських санкцій за порушення законодавства про ціни і ціноутворення.

Аграрне законодавство

Спрощено процедуру кредитування сільськогосподарського сектору за державні кошти

Закон України «Про внесення змін до статті 2 Закону України «Про здійснення державних закупівель» від 20.11.2012р. № 5497-VI, набрав чинності 20.12.2012р.

Відповідно до даного Закону дія Закону України «Про здійснення державних закупівель» не поширюється на ті відносини, в яких предметом закупівлі є товари, роботи і послуги, закупівля яких здійснюється замовниками за рахунок кредитів, залучених під державні гарантії для фінансування проектів у сфері сільського господарства в рамках виконання вимог Меморандуму про взаєморозуміння щодо співпраці в реалізації пріоритетних проектів у галузі сільського господарства.

Метою Закону є спрощення процедури закупівлі товарів, робіт і послуг у сфері сільського госпо-

дарства за кошти держави відповідно до Меморандуму.

Безпечність та якість продовольства

Створено комісію з питань визначення переліку молокопереробних підприємств, що закуповують екологічно чисте молоко

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Положення про комісію та форми довідки про надходження екологічно чистого молока для виготовлення дитячого харчування на молочній основі» від 20.11.2012р. № 717, зареєстрований у Мін'юсті 10.12.2012 р. за № 2054/22366; набрав чинності 04.01.2013р.

Згідно із Наказом з метою забезпечення ефективного використання коштів державного бюджету створено Комісію з питань визначення переліку молокопереробних підприємств, що закуповують у сільськогосподарських підприємств та фізичних осіб екологічно чисте молоко, на яке надається бюджетна дотація, для виготовлення продуктів дитячого харчування на молочній основі (далі - Комісія). На Комісію покладаються такі завдання, як: розгляд матеріалів, надісланих молокопереробними підприємствами, що виготовляють продукти дитячого харчування на молочній основі; включення їх до переліку молокопереробних підприємств, що закуповують у сільськогосподарських підприємств та фізичних осіб екологічно чисте молоко для виготовлення продуктів дитячого харчування на молочній основі, за яке надається бюджетна дотація.

Наказ розроблено з метою забезпечення ефективного використання коштів державного бюджету.

Альтернативні джерела енергії

Відновлювальні джерела енергії: адаптація до ЄС в частині спрощення дозвільної системи

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлювальних джерел енергії № 0914, зареєстрований

12.12.2012р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – Кабінет Міністрів України)

Відповідно до законопроекту відновлювані джерела енергії — це джерела енергії, до яких належить вітрова, сонячна, геотермальна енергія, енергія хвиль та припливів, гідроенергія, енергія біомаси, газ з органічних відходів, газ каналізаційно-очисних станцій, біогази. Походження електричної енергії з відновлювальних джерел повинно підтверджуватись гарантією, тобто документом, що виданий суб'єктом господарювання покупцю електричної енергії та підтверджений органом державного регулювання діяльності в електроенергетиці.

Метою законопроекту є адаптація законодавства України до законодавства ЄС, зокрема Директиви Європейського парламенту та Ради ЄС від 27.09.2001р. № 2001/77/ЄС (щодо гарантії походження електроенергії) та приведення дозвільної системи у сфері відновлюваної енергетики у відповідність до Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

Податкове та митне законодавство

Запроваджено новий порядок митного контролю при транзитних переміщеннях

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні транзитних переміщень» від 09.10.2012р. № 1066; зареєстрований у Мін'юсті 19.12.2012р.; набрав чинності 04.01.2013р.

Наказ регламентує дії посадових осіб митних органів, перевізників, декларантів або уповноважених ними осіб під час здійснення контролю за переміщенням товарів та/або транспортних засобів комерційного призначення, що перебувають під митним контролем, між двома митними органами України або в межах зони діяльності одного митного органу юридичними та фізичними особами незалежно від виду транспорту, крім стаціонарних засобів транспортування (трубопроводи та лінії електропередачі).

Метою Наказу визначено забезпечення здійснення митного контролю при здійсненні транзитних переміщень.

Новий порядок направлення податкових повідомлень-рішень

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку направлення органами державної податкової служби податкових повідомлень-рішень платникам податків» від 28.11.2012р. № 1236, зареєстрований в Мін'юсті від 20.12.2012 р. за № 2135/22447; набрав чинності 08.01.2013р.

У зв'язку зі змінами до Податкового кодексу України прийнято новий порядок направлення податкових повідомлень-рішень. Відповідно до даного Наказу органи державної податкової служби складають та направляють (вручають) платникам податків податкові повідомлення-рішення, обліковують отримані платниками податків податкові повідомлення-рішення та відкликають податкові повідомлення-рішення за наявності визначених законодавством підстав. Наказом затверджені відповідні форми податкових повідомлень-рішень.

Наказ розроблено з метою запобігання конфліктів між органами державної податкової служби та платниками податків шляхом чіткого визначення прав та обов'язків платників податків при направленні податкових повідомлень-рішень за результатами здійснення перевірок та забезпечення єдиного порядку нарахування (зменшення) грошового зобов'язання, зменшення (збільшення) суми бюджетного відшкодування та/або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість.

Новий порядок розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) платників податків

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) платників податків» від 30.11.2012р. № 1261; зареєстрований у Мін'юсті 21.12.2012р. за № 2143/22455; набрав чинності 08.01.2013р.

З метою забезпечення практичної реалізації положень Податкового кодексу України щодо розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) платників податків розроблено даний Наказ. Відповідно до Наказу розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) вважається наданим, якщо на підставі заяви платника податків прийнято відповідне рішення органу державної податкової служби та укладено договір про розстрочення (відстрочення). Наказом затверджено, зокрема, форму заяви, яку повинен подати платник податків для розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу), форму договору розстрочення (відстрочення).

Метою Наказу є затвердження єдиного порядку перенесення строків сплати платником податків його грошових зобов'язань або податкового боргу під проценти, розмір яких дорівнює розміру пені, яка визначена відповідно до закону.

Інше

Зміни законодавства у сфері захисту персональних даних

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про захист персональних даних» від 20.11.2012р. № 5491-VI; набрав чинності 20.12.2012р.

Законом внесено ряд змін щодо порядку обробки персональних даних. Порядок та вимоги до обробки персональних даних поширюються не тільки на персональні дані, які включені до бази персональних даних, але і на усі персональні дані. Законом спрощено ряд процедур обробки персональних даних. Так, зокрема, відмінено обов'язковість реєстрації баз персональних даних, ведення яких пов'язано із забезпеченням та реалізацією трудових відносин. Передбачено можливість не одержувати згоду на обробку даних від осіб при укладанні та виконанні правочину, тобто з контрагентів, а також із засновників, акціонерів тощо. Законом відмінено обов'язковість письмової форми повідомлення особи про обробку її персональних даних. Законом конкретизовано та удосконалено визначення

деяких понять (зокрема, таких як: обробка персональних даних, згода суб'єкта персональних даних, картотека).

Закон розроблено з метою удосконалення порядку обробки персональних даних та усунення зайвих формальних навантажень на суб'єктів в цій сфері.

Створення нових центральних органів виконавчої влади

Указ Президента України «Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» від 24.12.2012р. № 726/2012; набирає чинності з дня його опублікування

Відповідно до Указу передбачено створення таких органів виконавчої влади, а саме: Міністерства промислової політики України, шляхом реорганізації Державного агентства України з управління державними корпоративними правами та майном; Державної служби України з надзвичайних ситуацій шляхом реорганізації Міністерства надзвичайних ситуацій України та Державної інспекції техногенної безпеки України; Міністерства доходів і зборів України шляхом реорганізації Державної митної служби України та Державної податкової служби України. На останнє міністерство покладаються повноваження з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Метою Указу Президента є оптимізація системи центральних органів виконавчої влади.

Затверджено порядок використання даних реєстрів прав на нерухоме майно

Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку використання даних Реєстру прав власності на нерухоме майно, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна, Державного реєстру іпотек та Державного реєстру обтяжень рухомого майна» від 14.12.2012р. № 1844/5, набрав чинності 01.01.2013р.

Наказом затверджено Порядок, що визначає процедуру використання та перенесення державним реєстратором прав на нерухоме майно

записів із Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна, Державного реєстру іпотек, Державного реєстру обтяжень рухомого майна до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та використання даних Реєстру прав власності на нерухоме майно.

Наказ прийнято з метою забезпечення перенесення державними реєстраторами до Державного реєстру прав інформації про обтяження речових прав на нерухоме майно, у тому числі обтяження податковою заставою, та під час розгляду заяв про взяття на облік безхазяйного нерухомого майна, заяв/запитів на отримання інформації з Державного реєстру прав.

Запроваджено облік адміністративних правопорушень

Наказ Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Інструкції з обліку адміністративних правопорушень» від 07.11.2012р. № 1017, зареєстрований в Мін'юсті 04.12.2012р. за № 2021/22333; набрав чинності 04.01.2013р.

Наказом затверджується Інструкція, відповідно до якої здійснюється облік адміністративних правопорушень у системі органів внутрішніх справ України. Такий облік здійснюється на підставі інформаційної картки про адміністративне правопорушення, крім порушень правил дорожнього руху (облік порушень правил до-

рожнього руху здійснюється безпосередньо підрозділами державної автомобільної інспекції).

Наказ розроблено, зокрема, з метою надання інформації на запити в процесі проведення спеціальних перевірок щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних з виконанням функцій держави та органів місцевого самоврядування, а також для перевірок щодо осіб, які вчинили адміністративні правопорушення повторно, та для формування статистичної звітності.

Автор:

Олександр Поліводський
Юридична фірма "Софія", Київ
opolivodsky@lawfirmsofiya.kiev.ua

Редакція та контакти:

Німецько-український агрополітичний діалог (APD)
При Інституті економічних досліджень та політичних консультацій (IER)

Рейтарська 8/5 А, 01030 Київ
Тел. +38044/ 2786360
info@apd-ukraine.de
www.apd-ukraine.de